

Lausunto

22.04.2024

Asia: VN/26964/2022

Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä: Avioliittoon pakottamisen rangaistavuuden selkeyttäminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Juristiliitto – Juristförbundet (rek. Suomen Lakimiesliitto – Finlands Juristförbund ry) kiittää oikeusministeriötä mahdollisuudesta lausua avioliittoon pakottamisen rangaistavuuden selkeyttämistä koskevasta työryhmämietinnöstä ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Juristiliitto esittää huolensa siitä, että esityksen mukaan lakiin ei otettaisi määritelmää pakkoavioliitosta. Esitys on rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen kannalta ongelmallinen, sillä pakkoavioliiton käsitteellä ei ole vakiintunutta määritelmää, ja sanamuoto viittaa vain juridisesti pätevään avioliittoon. Jotta sääntely toteuttaisi sille asettuja tavoitteita, sen tulisi kattaa yksiselitteisesti myös avioliittoon rinnastettavat liitot. Siksi säännökseen ei ole viisasta jättää tulkinnanvaraisuutta määritelmän suhteen. Pakkoavioliiton määritelmän sisällyttämistä lakiin tulisi arvioida uudelleen.

Juristiliitto ei ole vakuuttunut siitä, että esitetty sääntely kattaa kaikki avioliittoon pakottamisen muodot. Avioliittoon pakottamista voi tapahtua myös olosuhteissa, joissa ihmiskauppa, laiton uhkaus tai pakottaminen ei täyty. Perusoikeuksien toteutumisen ja erityisesti naisten oikeuksien tehokkaan suojelemisen kannalta on tärkeää, että sääntelyyn ei jätetä aukkoja. Jotta ilmiön kitkeminen olisi tehokasta, avioliittoon pakottamisesta tulisi voida tuomita myös näissä olosuhteissa. On huomionarvioista, että useissa verrokkimaissa on päädytty erillisääntelyyn.

Tuomainen Jenni

Juristiliitto - Juristförbundet (rek. Suomen Lakimiesliitto - Finlands
Juristförbund ry)